

D E K R E T

z dnia 27 lipca 1955 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego oraz ich rodzin.

R o z d z i a ł 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Przepisy dekretu stosuje się do funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa publicznego zajmujących stanowiska generalskie, oficerskie i podoficerskie.

Art. 2. Funkcjonariusze organów bezpieczeństwa publicznego otrzymują z funduszy państwowych zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat lub w razie inwalidztwa, a członkowie ich rodzin w razie śmierci żywiciela.

Art. 3. Zaopatrzenie emerytalne obejmuje:

A. Świadczenia pieniężne:

- 1) rentę za wysługę lat,
- 2) rentę inwalidzką,
- 3) rentę rodzinną,
- 4) dodatki do rent,
- 5) zasiłek pogrzebowy,
- 6) odprawę,

B. Świadczenia w naturze:

- 7) pomoc leczniczą,
- 8) zaopatrzenie w protezy i aparaty ortopedyczne,
- 9) zapewnienie mieszkania,
- 10) przysposobienie zawodowe,
- 11) zapewnienie pracy,
- 12) przydzielenie działki ziemi oraz materiałów i kredytów na zabudowę,
- 13) umieszczenie w domu rencistów,

Art. 4. Prawo do zaopatrzenia funkcjonariuszów lub ich rodzin powstaje z dniem spełnienia się wszystkich warunków wymaganych przez dekret do uzyskania tego prawa, przy czym prawo do zaopatrzenia funkcjonariusza powstaje dopiero z dniem zwolnienia go ze służby.

Art. 5. 1. Prawo do zaopatrzenia i jego wysokość ustala organ bezpieczeństwa publicznego wyznaczony przez Przewodniczącą Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego.

2. Zaopatrzenie ustala się z urzędu. Jeżeli zainteresowany zgłosił wniosek o ustalenie zaopatrzenia, właściwy organ bezpieczeństwa publicznego obowiązany jest rozpatrzyć sprawę. Zaopatrzenie powinno być ustalone w ciągu 14 dni od dnia otrzymania przez właściwy organ bezpieczeństwa publicznego wszystkich dokumentów niezbędnych do wydania decyzji.

3. Przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego oraz Minister Pracy i Opieki Społecznej określą tryb postępowania w sprawie ustalenia zaopatrzenia.

Art. 6. 1. Świadczenia pieniężne z tytułu zaopatrzenia wypłacają organy określone przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

2. Renty wypłaca się w okresach miesięcznych począwszy od dnia powstania prawa do renty, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po upływie okresu, za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie.

3. Renty wypłaca się za okres nie dłuższy niż 3 miesiące wstecz od dnia ustalenia zaopatrzenia z urzędu albo od dnia zgłoszenia wniosku.

4. Jeżeli prawo do zaopatrzenia zostało stwierdzone, lecz ustalenie jego wysokości uległo zwłoce, przyznaje się osobie uprawnionej stosowne zaliczki, które podlegają potrąceniu przy wypłacie zaopatrzenia.

5. Przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego oraz Minister Pracy i Opieki Społecznej określą tryb postępowania w sprawie wypłaty zaopatrzeń oraz terminy płatności rent.

Art. 7. 1. Prawo do zaopatrzenia nie przysługuje w przypadkach:

- 1) skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu na karę utraty praw publicznych,
- 2) ukarania funkcjonariusza karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 przysługuje funkcjonariuszowi renta określona w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, chyba że nie zachodzą warunki przewidziane w tych przepisach do uzyskania renty.

Art. 8. 1. Do wysługi lat zalicza się:

- 1) służbę w organach bezpieczeństwa publicznego,
- 2) służbę w Milicji Obywatelskiej i Służbie Więziennej,
- 3) czynną służbę wojskową pełnioną w Siłach Zbrojnych po dniu 22 lipca 1944 r.,
- 4) służbę wojskową odbytą w polskich formacjach wojskowych zorganizowanych na obszarze ZSRR po dniu 13 maja 1943 r.,
- 5) służbę w oddziałach Armii Ludowej,
- 6) służbę wojskową w Armii Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

2. Okresy służby wymienione w ust. 1 pkt 2 — 6 zalicza się do wysługi lat według zasad określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym dotyczących tych służb.

3. Do wysługi lat nie zalicza się okresu odbywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz tymczasowo aresztowany został uniewinniony albo postępowanie karne zostało umorzono.

Art. 9. Przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego określi rodzaje służby, które ze względu na szczególne właściwości lub warunki jej odbywania uzasadniają zaliczenie okresów tej służby do wysługi lat w stosunku 30 dni służby za 45 dni.

Art. 10. 1. Podstawę wymiaru renty stanowi należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym uposażenie według posiadanej grupy i zajmowanego stanowiska służbowego, dodatek za służbę w organach bezpieczeństwa publicznego i dodatek za wysługę lat.

2. Rada Ministrów może włączyć do podstawy wymiaru renty niektóre inne dodatki do uposażenia.

Art. 11. 1. Z funduszków państwowych można otrzymać tylko jedno zaopatrzenie.

2. W razie zbiegu prawa do dwóch lub więcej zaopatrzeń przysługuje prawo tylko do jednego zaopatrzenia według wyboru zainteresowanego. Jeżeli uprawniony nie dokonał wyboru, wymierza mu się zaopatrzenie korzystniejsze.

3. Jeżeli funkcjonariusz, któremu przysługuje prawo do renty z tytułu wysługi lat i do renty inwalidzkiej, otrzymuje rentę inwalidzką, przysługują mu również świadczenia w naturze przewidziane dla rencistów, a jeżeli otrzymuje rentę za wysługę lat — również świadczenia w naturze przewidziane dla inwalidów.

4. Ilekroć w dekreście w dalszych przepisach użyto określenia „rencista”, należy przez to rozumieć funkcjonariusza otrzymującego rentę za wysługę lat,

R o z d z i a ł 2.

Renta za wysługę lat.

Art. 12. Renta za wysługę lat przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia ze służby posiada:

- 1) 25 lat wysługi — albo
- 2) 15 lat wysługi i osiągnął 60 lat życia, a kobieta 55 lat.

Art. 13. Jeżeli funkcjonariusz zwolniony ze służby posiada co najmniej 15 lat wysługi i nie osiągnął 60 lat życia, a kobieta 55 lat, albo osiągnął ten wiek, a posiada co najmniej 10 lat wysługi, Przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego może zaliczyć do tej wysługi okresy podlegające zaliczeniu do zatrudnienia pracowników według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w ilości niezbędnej do uzyskania 25 lat lub 15 lat wysługi.

Art. 14. 1. Wysokość renty za wysługę lat wynosi 50% podstawy wymiaru i wzrasta za każdy następny rok służby ponad 25 lat wysługi — o 3% podstawy wymiaru aż do osiągnięcia 85% tej podstawy, co stanowi najwyższy wymiar renty za wysługę lat.

2. Renta za wysługę lat funkcjonariuszów w stopniu generała wynosi 85% podstawy wymiaru.

Art. 15. 1. Jeżeli rencista zostanie zaliczony do jednej z grup inwalidów, renta za wysługę lat może być na jego wniosek zamieniona na rentę inwalidzką przewidzianą w dekreście w razie inwalidztwa powstałego bez związku ze służbą.

2. Jeżeli rencista uległ wypadkowi w zatrudnieniu lub zachorował na chorobę zawodową, renta za wysługę lat może być na jego wniosek zamieniona na rentę inwalidzką przewidzianą w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w razie inwalidztwa powstałego wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

3. Przepis art. 11 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

R o z d z i a ł 3.

Renta inwalidzka.

Art. 16. Renta inwalidzka przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który podczas odbywania służby lub w ciągu trzech miesięcy po zwolnieniu ze służby stał się niezdolny do pracy wskutek choroby lub kalectwa i zaliczony został do jednej z trzech grup inwalidów.

Art. 17. 1. Ustala się trzy grupy inwalidów:

- I grupę — obejmującą funkcjonariuszów niezdolnych do jakiegokolwiek pracy i potrzebujących stałej opieki innych osób,
- II grupę — obejmującą funkcjonariuszów niezdolnych do jakiegokolwiek pracy, lecz nie potrzebujących stałej opieki innych osób,
- III grupę — obejmującą funkcjonariuszów niezdolnych do systematycznej pracy w swoim zawodzie w zwykłych warunkach istniejących w tym zawodzie, lecz zdolnych do pracy dorywczej albo przy skróconym dniu pracy lub w innym zawodzie ze znacznym obniżeniem kwalifikacji.

2. Zaliczenia funkcjonariuszów do jednej z grup inwalidów dokonują komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia przewidziane w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin,

Art. 18. 1. Wysokość renty inwalidzkiej wynosi:

1) przy podstawie wymiaru do 1.200 zł miesięcznie:

Grupa inwalidów	Inwalidztwo pozostaje	
	w związku ze służbą	bez związku ze służbą
	w ‰ od podstawy wymiaru	
I	100	70
II	75	50
III	50	40

2) przy podstawie wymiaru powyżej 1.200 zł miesięcznie:

Grupa inwalidów	Inwalidztwo pozostaje	
	w związku ze służbą	bez związku ze służbą
	w ‰ od podstawy wymiaru	
I	75	60
II	55	45
III	40	30

2. Wysokość renty inwalidzkiej wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 2 nie może być niższa od renty wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 1 przy podstawie wymiaru wynoszącej do 1.200 zł miesięcznie.

3. Jeżeli funkcjonariusz osiągnął 5 lat wysługi, wysokość renty inwalidzkiej wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 i ust. 2 ulega zwiększeniu o 5% podstawy wymiaru. Jeżeli funkcjonariusz osiągnął więcej niż 5 lat wysługi, renta inwalidzka wzrasta ponadto za każdy dalszy rok wysługi ponad 5 lat — o 1% podstawy wymiaru. Wzrost renty inwalidzkiej z tytułu wysługi nie może przekraczać 10% podstawy wymiaru. Wzrostu renty inwalidzkiej z tytułu wysługi nie stosuje się w przypadku, gdy renta ta zgodnie z ust. 1 pkt 1 wynosi 100% podstawy wymiaru.

4. Wysokość renty inwalidzkiej funkcjonariuszów w stopniu generała wynosi 85% podstawy wymiaru bez względu na grupę inwalidztwa, związek inwalidztwa ze służbą i wysługą lat.

Art. 19. 1. Inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, gdy powstało wskutek:

- 1) zranienia lub innych obrażeń doznanych w walce z wrogiem albo wskutek wypadku, któremu funkcjonariusz uległ podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
- 2) chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu funkcjonariusza,
- 3) chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

2. Za pozostające w związku ze służbą uważa się również wypadki w drodze do miejsca i z miejsca wykonywania czynności służbowych.

3. Listę chorób wymienionych w ust. 1 pkt 3 ustali Przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych,

4. Związek schorzeń i kalectw ze służbą ustalają komisje lekarskie na zasadach i w trybie określonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego. Komisje lekarskie powołuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego.

R o z d z i a ł 4.

Renta rodzinna.

Art. 20. 1. Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny zmarłego funkcjonariusza, rencisty lub inwalidy.

2. Członkami rodziny uprawnionymi do renty rodzinnej są: małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo i rodzice, jeżeli osoby te pozostają na utrzymaniu funkcjonariusza, rencisty lub inwalidy i odpowiadają warunkom przewidzianym w art. 45 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 30, poz. 116).

Art. 21. 1. Wysokość renty rodzinnej wynosi:

1) przy podstawie wymiaru do 1.200 zł miesięcznie:

Ilość członków rodziny	dla rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć pozostaje w związku ze służbą	dla rodzin rencistów oraz rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć nie pozostaje w związku ze służbą
	w ‰ od podstawy wymiaru	
1 członek rodziny	40	30
2 członków rodziny	55	40
3 i więcej członków rodziny	70	50

2) przy podstawie wymiaru powyżej 1.200 zł miesięcznie:

Ilość członków rodziny	dla rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć pozostaje w związku ze służbą	dla rodzin rencistów oraz rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć nie pozostaje w związku ze służbą
	w ‰ od podstawy wymiaru	
1 członek rodziny	30	25
2 członków rodziny	45	35
3 i więcej członków rodziny	60	45

2. Przepis art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 22. 1. Śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą, gdy funkcjonariusz poległ w walce z wrogiem albo zmarł z powodu okoliczności wymienionych w art. 19.

2. Śmierć inwalidy pozostaje w związku ze służbą, jeżeli nastąpiła w wyniku choroby lub kalectwa spowodowanego okolicznościami wymienionymi w art. 19.

3. Związek śmierci funkcjonariusza ze służbą ustala upoważniony przez Przewodniczącego Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego organ bezpieczeństwa publicznego.

4. Związek śmierci inwalidy ze służbą ustala komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

R o z d z i a ł 5.

Dodatki do rent.

Art. 23. 1. Renciscie, inwalidzie oraz osobie pobierającej rentę rodzinną przysługuje prawo do dodatku do renty dla dzieci, wnuków i rodzeństwa, które odpowiadają warunkom wymaganym do uzyskania renty rodzinnej. Prawo to przysługuje również opiekunowi tych dzieci.

2. Dodatek do renty przysługuje w wysokości dodatku rodzinnego przewidzianego w przepisach o uposażeniu funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego.

3. Pobieranie zasiłku rodzinnego na dzieci, wnuków i rodzeństwo z tytułu zatrudnienia wyłącza prawo do dodatku wymienionego w ust. 1 na te same osoby.

Art. 24. 1. Renciscie i inwalidzie odznaczonym przez władze Polski Ludowej orderem Budowniczych Polski Ludowej, Virtuti Militari, Krzyża Grunwaldu, Odrodzenia Polski lub Sztandaru Pracy przysługuje miesięczny dodatek do renty w wysokości 25% renty bez uwzględnienia dodatku dla dzieci, wnuków i rodzeństwa.

2. Osobom uprawnionym do renty rodzinnej, odznaczonym orderem wymienionym w ust. 1, przysługuje dodatek miesięczny do tej renty w wysokości 10% podstawy wymiaru renty.

3. Renta wraz z dodatkiem (ust. 1) nie może przekraczać 100% podstawy wymiaru renty, z wyjątkiem przypadku, gdy podstawa wymiaru renty inwalidy zaliczonego do I grupy inwalidów jest niższa od 1.500 zł. W tym przypadku renta inwalidzka łącznie z dodatkiem (ust. 1) nie może przekraczać 1.500 zł.

R o z d z i a ł 6.

Zasiłek pogrzebowy.

Art. 25. 1. Zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci:

- 1) rencisty i inwalidy,
- 2) osoby uprawnionej do pobierania renty rodzinnej,
- 3) małżonka i rodziców rencisty lub inwalidy, jeżeli w chwili śmierci pozostawali na ich utrzymaniu,
- 4) dzieci, wnuków i rodzeństwa rencisty lub inwalidy, jeżeli w chwili śmierci pozostawali na jego utrzymaniu i spełniali inne warunki wymagane do otrzymania renty rodzinnej.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli zasiłek pogrzebowy przysługuje z tytułu zatrudnienia.

3. Prawo do zasiłku pogrzebowego wygasa w przypadku niezgłoszenia wniosku o przyznanie go w ciągu 6 miesięcy od dnia śmierci osoby wymienionej w ust. 1.

Art. 26. Zasiłek pogrzebowy wynosi w razie śmierci:

- 1) rencisty i inwalidy —
 - a) trzykrotną rentę miesięczną bez uwzględnienia dodatków dla dzieci, wnuków i rodzeństwa, jeżeli koszty pogrzebu pokrywa małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice,

b) koszty rzeczywiście poniesione, najwyżej jednak do wysokości określonej pod lit. a), jeżeli koszty pogrzebu pokrywa inna osoba,

2) osób wymienionych w art. 25 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 — 100% podstawy wymiaru renty.

R o z d z i a ł 7.

Odprawa.

Art. 27. 1. W razie śmierci funkcjonariusza przysługuje jego rodzinie odprawa w wysokości 3-miesięcznego ostatnio pobieranego przez funkcjonariusza uposażenia ze wszystkimi dodatkami o charakterze stałym, a jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą — w wysokości 6-miesięcznego uposażenia.

2. Jeżeli rodzina funkcjonariusza otrzymuje rentę rodzinną, wysokość odprawy wynosi jednomiesięczne uposażenie ze wszystkimi dodatkami o charakterze stałym, a jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą — trzymiesięczne uposażenie.

3. Odprawa wymieniona w ust. 1 lub 2 przysługuje łącznie żonie zmarłego funkcjonariusza bez względu na jej wiek lub zdolność do pracy oraz innym członkom rodziny, jeżeli posiadają warunki do uzyskania renty rodzinnej.

R o z d z i a ł 8.

Świadczenia w naturze.

Art. 28. 1. Rencistom przysługuje prawo do pomocy leczniczej na zasadach i w zakresie przewidzianych dla funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego.

2. Inwalidom, których inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, przysługuje prawo do pomocy leczniczej określonej w ust. 1 w ciągu 6 miesięcy od dnia zwolnienia ze służby, w zakresie przewidzianym dla funkcjonariuszów,

3. Inwalidom, których inwalidztwo nie pozostaje w związku ze służbą, jak również inwalidom wymienionym w ust. 2 po upływie 6 miesięcy od dnia zwolnienia ze służby przysługuje prawo do pomocy leczniczej i położniczej oraz do zaopatrzenia w protezy i aparaty ortopedyczne z zakładów społecznych służby zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników.

4. Członkom rodzin rencistów oraz członkom rodzin inwalidów, wymienionych w ust. 2, jak również członkom rodzin pozostałym po funkcjonariuszach zmarłych w związku ze służbą, przysługuje prawo do pomocy leczniczej określonej w ust. 1 w ciągu 6 miesięcy od dnia zwolnienia funkcjonariusza ze służby względnie śmierci — w zakresie przewidzianym dla rodzin funkcjonariuszów.

5. Członkom rodzin nie uprawnionym do pomocy leczniczej, określonej w ust. 1, przysługuje prawo do pomocy leczniczej i położniczej z zakładów społecznych służby zdrowia oraz do zaopatrzenia w protezy i aparaty ortopedyczne na warunkach przewidzianych dla członków rodziny pracownika.

Art. 29. 1. Inwalida może być na swój wniosek lub z urzędu poddany specjalnemu leczeniu i przysposobieniu do zawodu w celu całkowitego lub częściowego przywrócenia zdolności do pracy albo zapobieżenia pogorszeniu się stanu zdrowia.

2. Inwalida otrzymuje bezpłatnie niezbędne protezy i aparaty ortopedyczne.

3. Minister Pracy i Opieki Społecznej ustala zasady i warunki udzielania świadczeń wymienionych w ust. 1 i 2.

Art. 30. Rencistom i członkom rodziny wspólnie z nimi zamieszkałym przysługuje prawo do mieszkania służbowego na zasadach przewidzianych dla funkcjonariuszów.

Art. 31. 1. Rencistom zapewnia się pomoc w zakresie uzyskania działki ziemi pod budowę lub uprawę, potrzebnych na ten cel materiałów i kredytów oraz w wykonywaniu robót budowlanych.

2. Rada Ministrów ustali warunki i zasady udzielania pomocy przewidzianej w ust. 1.

Art. 32. Rencista i inwalida, jak również osoba otrzymująca rentę rodzinną, mogą być na swój wniosek umieszczeni w domu rencisty lub w innym zakładzie pomocy społecznej. Na pokrycie kosztów utrzymania w tych instytucjach można osobom tym potrącić najwyżej 80% renty.

Art. 33. 1. Inwalidzie zapewnia się pracę odpowiadającą jego sprawności fizycznej i kwalifikacjom zawodowym.

2. Prezydium rady narodowej na wniosek inwalidy kieruje go do zakładu pracy, który obowiązany jest go zatrudnić stosownie do sprawności fizycznej i kwalifikacji zawodowych.

3. Zakład pracy może rozwiązać umowę o pracę z inwalidą tylko z ważnych przyczyn za pisemną zgodą prezydium właściwej rady narodowej.

4. Inwalidzie, który w ciągu 3 miesięcy od dnia zwolnienia ze służby został poddany leczeniu lub przysposobieniu do zawodu i w ciągu 3 miesięcy od dnia zakończenia leczenia lub przysposobienia do zawodu i przywrócenia zdolności do pracy w całości lub w części podjął pracę, zalicza się okresy służby w organach bezpieczeństwa publicznego oraz okres leczenia i przysposobienia do zawodu do czasu pracy w danym zakładzie pracy.

5. Inwalidzie III grupy inwalidów, który bez uzasadnionych powodów nie podjął zaoferowanej mu pracy zgodnie z orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, może być wstrzymana wypłata renty w całości lub w części do czasu podjęcia zatrudnienia. Ponadto nie ma on prawa do wyższej renty inwalidzkiej w przypadku pogorszenia stanu zdrowia powstałego w okresie, w którym nie podjął zatrudnienia.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do inwalidów, którzy ukończyli 50 lat życia.

7. Szczegółowe przepisy w sprawie zatrudnienia inwalidów wydaje Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 34. Osobom uprawnionym do renty rodzinnej przysługuje pierwszeństwo w umieszczeniu dzieci w żłobkach, domach dziecka i przedszkolach.

R o z d z i a ł 9.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 35. Przepisy dekretu stosuje się do praw do zaopatrzenia powstałych po dniu 1 lipca 1954 r.

Art. 36. 1. Funkcjonariuszom zwolnionym ze służby po dniu 1 lipca 1954 r., którzy nie nabywają prawa do renty za wysługę lat przewidzianej w dekrete, przysługuje prawo do renty starczej przewidzianej w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, jeżeli w myśl tych przepisów nabywają prawo do tej renty przy zaliczeniu im okresów odbytej przez nich służby w organach bezpieczeństwa publicznego jako okresów zatrudnienia z uwzględnieniem przepisu art. 9.

2. Służbę generałów i oficerów bezpieczeństwa publicznego zalicza się do I kategorii zatrudnienia, a służbę podoficerów bezpieczeństwa publicznego do II kategorii zatrudnienia.

Przewodniczący Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego określi przypadki, w których służbę podoficerów bezpieczeństwa publicznego ze względu na szczególne warunki jej odbywania zalicza się do I kategorii zatrudnienia.

3. Funkcjonariuszom wymienionym w ust. 1 zaopatrzenie ustalają i wypłacają organy określone przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 37. 1. Prawo do zaopatrzeń przyznanych przed dniem 1 lipca 1954 r. pozostaje w mocy.

2. Rada Ministrów może podwyższyć wysokość zaopatrzeń określonych w ust. 1.

Art. 38. 1. Osoby, które w dniu ogłoszenia dekretu otrzymują zaopatrzenie emerytalne na podstawie przepisów dotychczasowych wskutek trwałej niezdolności do służby, mogą być na swój wniosek lub z urzędu poddane kontrolnemu badaniu lekarskiemu.

2. Jeżeli kontrolne badanie lekarskie wykaże, że stan zdrowia osób wymienionych w ust. 1 uzasadnia zaliczenie ich do I grupy inwalidów, uposażenie emerytalne tych osób podwyższa się o 50% bez uwzględnienia dodatków dla dzieci, w przeciwnym razie otrzymują je nadal w dotychczasowej wysokości.

3. Osoby wymienione w ust. 1, które otrzymują zaopatrzenie emerytalne z innych przyczyn niż wskutek trwałej niezdolności do służby, tracą prawo do tego zaopatrzenia z upływem 3 miesięcy od ogłoszenia dekretu, chyba że przed dniem ogłoszenia dekretu:

- 1) ukończyły 55 lat życia albo
- 2) posiadają 25 lat wysługi emerytalnej policzalnej według przepisów dotychczasowych, albo
- 3) są niezdolne do pracy w stopniu uzasadniającym co najmniej inwalidztwo III grupy.

Art. 39. 1. Jeżeli prawo do zaopatrzenia emerytalnego powstało przed dniem 1 lipca 1954 r., lecz do tego dnia nie zostało jeszcze ustalone, przyznaje się zaopatrzenie według przepisów dotychczasowych.

2. Prawo do zaopatrzenia wymienionego w ust. 1 należy zgłosić w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia dekretu pod rygorem jego utraty.

3. Przepisy art. 36 ust. 3, art. 37 ust. 2 i art. 38 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. Do zaopatrzeń przysługujących według przepisów dotychczasowych stosuje się odpowiednio art. 33 i 34 niniejszego dekretu oraz art. 17 — 24, 47, 53, 59, 63 — 71, 73, 74, 80 ust. 4 — 8, 81, 82, 83 pkt 1, 84, 86, 87, 90 i 91 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 30, poz. 116).

Art. 41. Od decyzji w przypadkach wymienionych w art. 36 ust. 3, w art. 39 i 40 przysługuje osobie zainteresowanej zamiast skargi do sądu ubezpieczeń społecznych odwołanie do Ministra Pracy i Opieki Społecznej w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Art. 42. 1. Do zaopatrzeń emerytalnych przewidzianych w dekrete stosuje się odpowiednio art. 17 — 23, 27, 40, 42, 43, 46 — 51, 54, 68 — 74 i 98 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 30, poz. 116).

2. Przewidziane w przepisach wymienionych w ust. 1 uprawnienia Ministra Pracy i Opieki Społecznej przysługują Przewodniczącemu Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 43. Zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszów nie objętych art. 1 oraz pracowników zatrudnionych w organach bezpieczeństwa publicznego na podstawie umowy o pracę re-

guluje dekret z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 30, poz. 116).

Art. 44. 1. Tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy dotyczące zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego.

2. W szczególności tracą moc:

- 1) dekret z dnia 14 kwietnia 1948 r. o zasiłkach i pomocy dla żołnierzy Wojska Polskiego, żołnierzy i funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa publicznego, członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej — oraz ich rodzin (Dz. U. z 1948 r. Nr 21, poz. 139 i z 1950 r. Nr 6, poz. 46) — w zakresie zasiłków jednorazowych i zasiłków miesięcznych przysługujących funkcjonariuszom oraz członkom ich rodzin,
- 2) dekret z dnia 3 lutego 1947 r. o odszkodowaniu dla funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa publicznego, żołnie-

rzy Wojska Polskiego i członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej, którzy utracili zdolność do pracy w walce z wrogami Polski Demokratycznej, oraz dla osób pozostałych po poległych w tej walce (Dz. U. Nr 14, poz. 54) — w zakresie jednorazowej odprawy i zasiłków miesięcznych przysługujących funkcjonariuszom oraz członkom ich rodzin.

3. Jednakże dekrety wymienione w ust. 2 stosuje się nadal do praw do zasiłków i pomocy powstałych przed dniem 1 lipca 1954 r., lecz do tego dnia jeszcze nie ustalonych, jeżeli roszczenie o zasiłki zostanie zgłoszone w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu.

Art. 45. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1954 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *M. Rybicki*